

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 21.10.1963, sp. zn. 5 Cz 67/63, ECLI:CZ:NS:1963:5.CZ.67.1963.1

Číslo: 6/1964

Právní věta: V řízení o zbavení svéprávnosti se musí soud zaměřit především na zjištění duševního stavu osoby, jíž se řízení bezprostředně týká, tj. zda tato osoba je skutečně stížena duševní poruchou a zda tato porucha dosahuje intenzity předpokládané v § 15 a 16 obč. zák. Jde tu o otázku skutkovou, při jejímž řešení musí soud ve smyslu § 285 a násl. o. s. ř. spolupracovat se znalci - lékaři, resp. s příslušnými zdravotními ústavy. Dalším předpokladem zbavení svéprávnosti je zjištění, zda takto zatížená osoba je či není z tohoto důvodu schopna si své věci sama obstarávat. Při řešení této otázky vychází soud ze skutkových zjištění, učiněných na základě posudku znalců - lékařů v souvislosti s ostatními výsledky dokazování.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 21.10.1963

Spisová značka: 5 Cz 67/63

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Omezení způsobilosti k právním úkonům, Řízení před soudem, Zbavení způsobilosti k právním úkonům

Předpisy: 141/1950 Sb. § 15
§ 16 142/1950 Sb. § 285

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Býv. lidový soud civilní v Praze zbavil A. K., tehdy 73letého důchodce, částečně svéprávnosti pro duševní poruchu, a to po provedeném řízení, zahájeném dne 17. 6. 1958 k návrhu obv. prokuratury pro Prahu 6 a 5, v němž soud vyslechl účastníka a provedl důkaz slyšením znalců.

Krajský soud v Praze usnesení o zbavení svéprávnosti potvrdil, když v řízení o stížnosti dal znovu stěžovatele prohlédnout dvěma znalci z oboru psychiatrie.

Na základě tohoto pravomocného rozhodnutí o částečném zbavení svéprávnosti zavedl býv. lid. soud civilní v Praze nad nesvéprávným opatrovnictvím, které po územní organizaci se vede u obvodního soudu pro Prahu 6. Opatrovníkem nesvéprávného byl původně k návrhu jeho manželky ustanoven J. H., později však byl z této funkce odvolán a novým opatrovníkem ustanoven veřejný pracovník OPM při ONV v Praze 6.

Dne 20. 12. 1960 podal opatrovník u opatrovnického soudu písemný návrh, aby zbavení svéprávnosti bylo zrušeno, a to vzhledem k výsledku vyšetření, které provedla psychiatrická klinika fak. nemocnice KÚNZ v Brně v době od 28. 11. do 14. 12. 1960, kdy jmenovaný byl na této klinice hospitalizován. Obvodní soud pro Prahu 6 dal opatrovance prohlédnout dvěma znalci a na základě jejich posudku a výsledku opatrovance návrh na zrušení zbavení svéprávnosti zamítl. Toto rozhodnutí nebylo opravným prostředkem napadeno.

Dne 1. 3. 1962 podal opatrovance nový návrh na zrušení zbavení svéprávnosti s odůvodněním, že se cítí duševně úplně zdráv. Ke své žádosti přiložil zprávu KÚNZ, fak. nemocnice v Olomouci ze dne 11. 1. 1962 a zprávu KÚNZ, fak. nemocnice v Brně ze dne 14. 12. 1960. S podáním tohoto návrhu projevil souhlas i opatrovník.

Obvodní soud pro Prahu 6 dal opatrovance znovu prohlédnout dvěma znalci a na základě jejich posudku a po slyšení opatrovance návrh na zrušení zbavení svéprávnosti znovu zamítl s tím, že opakování tohoto návrhu je nepřipustné před uplynutím lhůty dvou let.

Městský soud v Praze stížnosti opatrovance a jeho soudem ustanoveného zástupce nevyhověl.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutím obou soudů byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Zbavení svéprávnosti sleduje ochranu osob stížených duševní poruchou i ochranu jejich majetkových práv. Je však nepochybně vážným zásahem do osobní i majetkové sféry občana, značným zásahem do jeho osobní svobody, a proto je třeba v řízení, které rozhodnutí soudu předchází, ať už jde o rozhodnutí o zbavení svéprávnosti podle § 289 o. s. ř., nebo o rozhodnutí o zrušení zbavení svéprávnosti podle § 291 téhož zákona důsledně dbát toho, aby skutečný stav věci byl zjištěn co nejúčelněji a nejrychleji, ale také co nejúplněji, tak, aby rozhodnutí soudu spočívalo na bezpečném skutkovém podkladě. Požadavek důsledného dodržování zásady objektivní pravdy v řízení o zbavení svéprávnosti je zdůrazňován zvláštními předpisy o dokazování, a to pokud jde o důkazní prostředky v tomto řízení zvláště důležité, tj. o důkaz výsledkem vyšetřovaného (§ 284), o znalecký důkaz o duševním stavu vyšetřovaného (§ 285) a o jeho dodání do ústavu pro vyšetřování jeho duševního stavu (§ 287).

Řízení o zbavení svéprávnosti bylo zahájeno k návrhu, který ve smyslu § 6 odst. 3 o. s. ř. podal býv. okr. prokurátor pro Prahu 5 a 6, když před tím bylo trestní stíhání, vedené proti A. K. pro trestný čin urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a přešupek proti ochraně občanského soužití podle § 127 tr. zák. správ. prokurátorem zastaveno z důvodu, že jmenovaný v době činu nebyl pro nepřičetnost trestně odpovědný (§ 192 odst. 1 písm. e) tr. ř. z r. 1956). Ke svému návrhu připojila obv. prokuratura také trestní spisy, týkající se vyšetřování proti A. K.

V tomto řízení o zbavení svéprávnosti býv. lid. soud civ. v Praze provedl důkaz výsledkem znalců lékařů. VE svém písemném nálezu a posudku tito znalci čerpali své poznatky z obsahu shora uvedených trestních spisů a z výsledků vyšetřování duševního stavu A. K., které sami provedli. Znalci poukazují zejména na to, že podle trestních spisů bylo již zkoumání duševního stavu jmenovaného k návrhu obv. prokuratury pro Prahu 6 a 5 provedeno soudními znalci psychiatry, pracovníky Ústřední voj. nemocnice, kteří ve svém posudku mimo jiné uvedli, že A. K. byl ambulantně léčen na psych. oddělení voj. nemocnice již v r. 1947, že později byla u něho zjištěna skleróza mozkových cév a neurasthenie s úzkostnými persekucními stavy, a že vlivem přecitlivělosti docházelo u něho velmi často k pocitům utrpené křivdy a k paranoidnímu zaměření spolu s kverulantstvím a sudičstvím. Znalci dospěli údajně k závěru, že „A. K. byl v době spáchání trestného činu ve stavu zmenšené

přechodné přičetnosti, přičemž nešlo ani vyloučit stav, který má na mysli § 11 tr. zák.“.

Znalci v řízení o zbavení svéprávnosti tedy přijímají v podstatě závěry znalců, kteří podali svůj posudek v uvedeném trestním řízení a svůj znalecký posudek shrnují v tom smyslu, že u A. K. jde o arterosklerosu mozkových cév projevující se jednak organickými příznaky nervovými, jednak příznaky psychickými; jde o anomální psychopatickou osobnost s úzkostnými psychickými stavy; vyšetřovaný často upadá do afektu zlosti a vzteku, je paranoidně zaměřen a má kverulantské sklony. Na základě těchto zjištění znalci uzavírají, že A. K. je částečně neschopen obstarávat i samostatně svoje záležitosti.

Rozhodnutí býv. lid. soudu civ. v Praze, jímž byl A. K. zbaven částečně svéprávnosti pro duševní poruchu, opírá se hlavně o znalecký posudek uvedených znalců, o jehož správnosti se soud podle obsahu rozhodnutí přesvědčil osobním výsledkem a pozorováním jmenovaného. Soud – stejně jako znalci – vychází z nesporné skutečnosti, že A. K. při své, konfliktu se svým podnájemníkem a příslušníkem VB se skutečně dopustil činů, pro které obvodní prokuratura pro Prahu 5 a 6 vedla proti němu trestní vyšetřování a svůj závěr o existenci duševní poruchy opírá o zjištění, že „A. K. je přesvědčen, že jednal správně se členy SNB, že policie je proti němu zaujatá“ a na základě toho, že „ze všech jeho jednání je patrna jeho zaujatost proti SNB a prokuratuře“ a že „nemá kritický náhled na své nesprávné jednání vůči vyšetřujícím orgánům“.

Podle toho všeho měla tedy otázka, zda a. K. se skutečně dopustil trestného činu urážky veřejného činitele a další nepřístojnosti při řešení svého konfliktu se svým podnájemníkem, rozhodující význam pro posouzení jeho chování a počínání vůči příslušným státním orgánům z hlediska ustanovení § 16 obč. zák. Měl proto soud celé řízení zaměřit především na tuto základní otázku, bez jejíhož zodpovězení nelze ani správně hodnotit posudek znalců-lékařů, a tím méně výpověď A. K. a jeho celkové počínání během soudního řízení. Jde totiž o to, že jestliže A. K. trestný čin, pro který byl orgány VB a obv. prokuratury vyšetřován, ve skutečnosti nespáchal a je-li naopak pravdivé jeho tvrzení, podle kterého opatření, jímž se jeho podnájemník cítil ve svých právech dotčen (uzavření přívodu vody do bytu), bylo z jeho strany opodstatněné, pak by nebylo možné dospět k závěru o kverulantských rysech A. K. jen na základě té skutečnosti, že se proti zákroku VB ohradil a že i nadále trvá na tom, že ve sporu proti jeho podnájemníkovi nebyl zákrok příslušníka VB správný. Na druhé straně byl by ovšem úsudek o kverulantských rysech jmenovaného do jisté míry logický, kdyby se ukázalo, že nepřípustným způsobem a tvrdošíjně kritizuje příslušné státní orgány za to, že proti němu v mezích zákona zakročily pro určité zakázané chování, které bylo řádně zjištěno, to vše ovšem za předpokladu, že A. K. i dříve a v jiných souvislostech se projevoval jako člověk věčně nespokojený.

Této závažné otázce nalézací soud však žádnou pozornost nevěnoval, ačkoliv A. K. ve svých písemných námitkách a vyjádřeních proti posudku znalců opětovně poukazoval na to, že se nedopustil trestného činu a přestupku, pro něž bylo proti němu vedeno vyšetřování. Soud neprovedl ani důkaz spisy obv. prokuratury pro Prahu 6 a 5, které byly připojeny již k návrhu na zahájení řízení, ačkoliv A. K. to výslovně navrhl. Spokojil se tím, že znalci čerpali své poznatky též z obsahu těchto spisů a vůbec nepodrobil vlastnímu zkoumání zjištění znalců, že z těchto spisů je prý „patrné, že proti a. K. bylo vedeno trestní řízení proto, že neslušně a hrubě se choval vůči příslušníku VB, že jako majitel domu uzavřel svému nájemníkovi přívod vody a konečně, že když příslušník VB přišel do jeho domu záležitost vyšetřovat, A. K. ho nechtěl pustit, a hrubě ho napadl a křičel na něj a posléze si odplivl směrem k místu, kde příslušník VB stál“.

Nalézací soud ponechal zcela bez povšimnutí i další závažné tvrzení A. K., že na jeho stížnost proti postupu orgánů VB bylo mu příslušným pracovníkem min. vnitřní sděleno, že příslušník VB v tomto postupu orgánů VB byla opodstatněna, ačkoliv jde o skutečnost, jejíž důležitý význam pro posouzení otázky kverulantství a. K. je nepochybný. Stejně tak zůstala bez povšimnutí námitka A. K., že znalci, kteří podávali posudek v řízení o zbavení svéprávnosti, ve svém nálezu a posudku nepřesně citují

závěr znalců, pracovníků voj. nemocnice, týkající se jeho kverulantství a sudičství. Znalci v řízení o zbavení svéprávnosti svůj záměr v tom směru podle tvrzení A. K. formuloval tak, že „zvýraznění některých povahových rysů může činiti dojem úplné karikatury, např. cit pro právo a spravedlnost, a potírání nesprávnosti může se jevit až jako kverulantství a sudičství, šetrnost jako mamonářství apod., i když osobnost vyšetřovaného ve svém jádře se ještě podstatně nezměnila.“ Podle této formulace pracovníci voj. nemocnice toliko připustil možnost, aby potírání nesprávnosti se jevilo u A. K. jako kverulantství a sudičství, což je ovšem zcela něco jiného, než konstatování, že „vlivem zvýšené přecitlivělosti docházelo u něho velmi často k pocitům utrpené křivdy a k paranoidnímu zaměření spolu s kverulantstvím a sudičstvím.“

Nalézací soud dále pochybil tím, že neprovedl důkazy, navržené A. K., zejména zkoumání jeho duševního stavu na základě několikátýdenní hospitalizace v Ústřední vojenské nemocnici a výslech odborných lékařů, kteří údajně po řadu let ho léčili a z jejichž výpovědí mohl soud (a také znalci) čerpat velmi cenné poznatky pro posouzení jeho duševního stavu. Provedení důkazů v tomto směru bylo v souzené věci tím spíše na místě, že právě v době, kdy toto řízení probíhalo, byl A. K. v léčení na neurologické klinice fakultní nemocnice KÚNZ v Brně a je nepochybné, že výsledky téměř šestitýdenního léčení na této klinice by ve značné míře obohatily skutkový podklad pro posouzení nejen duševního stavu vyšetřovaného, ale také pro právní závěr v otázce, zda a v jaké míře je či není schopen si sám své věci obstarávat.

Řízení o zbavení svéprávnosti zůstalo neúplné i v tom směru, že soud nevyslechl žádného z příbuzných a známých, kteří přicházeli s A. K. dlouhodobě do bližšího styku a kteří by jistě mohli soudu sdělit řadu důležitých skutečností, týkajících se běžného způsobu života A. K. jeho chování vůči svým rodinným příslušníkům, sousedům a ostatním spoluobčanům. Je nasnadě, že dokazováním v těchto směrech získal, by soud řadu cenných informací a poznatků, jež by mu umožnily činit spolehlivé závěry o duševním stavu A. K. a o jeho schopnostech z hlediska § 15 a 16 obč. zák. Nalézací soud nevyslechl dokonce ani manželku A. K., která s ním již několik desítek let žije v manželském společenství, ač je zřejmé, že byla účastnicí tohoto řízení o zbavení svéprávnosti (srov. § 5 o. s. ř. a § 25 odst. 2 zák. o práv. rod.) a měla jí být přinejmenším dána příležitost, aby se k návrhu na zbavení svéprávnosti vyjádřila (§ 59 o. s. ř.).

Stejně tak si soud nevyžádal zprávu příslušného ONV o osobních a majetkových poměrech A. K., ani zprávu příslušných společenských organizací o jeho celkovém chování, charakteristických vlastnostech, veřejné činnosti apod. (srov. vzor č. 81 a 82 o. s. ř.). Nalézací soud zřejmě nepřikládal žádnou váhu skutečnostem, týkajícím se odbojové činnosti A. K. za I. a II. světové války, jeho práce v zaměstnání a ve veřejném životě, až je zřejmo, že pro posouzení jeho chování a celkového způsobu života z hlediska ustanovení § 15 a 16 obč. zák. měly i tyto skutečnosti význam. I v tomto směru zůstalo tedy řízení o zbavení svéprávnosti neúplné a kusé.

Mimo to v řízení o zbavení svéprávnosti se musí soud zaměřit především na zjištění duševního stavu osoby, již se řízení bezprostředně týká, tj. zda tato osoba je skutečně zatížena duševní poruchou a zda tato porucha dosahuje intenzity předpokládané v § 15 a 16 obč. zák. to je ovšem otázka skutková, při jejímž řešení musí soud ve smyslu § 285 a násl. o. s. ř. spolupracovat se znalci-lékaři, popř. s příslušnými zdravotními ústavy, protože sám zpravidla nemá odborné znalosti, potřebné k zvládnutí tohoto úkolu. Ukáže-li se podle výsledků dokazování, že jde vskutku o osobu zatíženou kvalifikovanou duševní poruchou, musí pak soud zkoumat splnění dalšího předpokladu zbavení svéprávnosti podle citovaných zákonných ustanovení, tj. zda takto zatížená osoba je či není z tohoto důvodu schopna si své věci sama obstarávat. Při řešení této otázky vychází soud ze skutkových zjištění, učiněných na základě posudku znalců-lékařů v souvislosti s ostatními výsledky dokazování. V tomto směru musí soud pečlivě zkoumat vliv duševní poruchy na celkové jednání a počínání postiženého v rodině a vůbec v jeho společenském styku s jeho okolím, s přihlédnutím k jeho osobním, rodinným, majetkovým, výtěžným a jiným poměrům.

Jde totiž o to, že duševní porucha sama o sobě, byť i kvalifikovaná ve smyslu § 15 a 16 obč. zák., nemusí ještě ve všech případech znamenat, že člověk jí postižený nemá schopnost obstarávat si sám své věci vůbec nebo náležitě, protože to mnohdy závisí na konkrétní povaze a obtížnosti „věcí“, jejichž obstarávání je nepříznivým duševním stavem ovlivňováno. Je nasnadě, že z hlediska ust. § 15 a 16 cit. zákona, a zejména se zřetelem k účelu který zákon institucí zbavení svéprávnosti sleduje, bude třeba jinak posuzovat „věci“, které si musí sám obstarávat např. přestárlý člověk, zaopatřený dostatečným důchodem ze sociálního zabezpečení a žijící ve spořádané rodině svých nejbližších, než „věci“ které si musí sám obstarávat člověk stejného věku, nemající nikoho a odkázaný na výnos z majetku, k jehož dosažení se vyžaduje zvláštní hospodářská činnost. Při řešení otázky, zda člověk ztížený kvalifikovanou duševní poruchou má či nemá schopnosti, jejichž nedostatek podmiňuje zbavení svéprávnosti, je tedy třeba přihlédnout i ke všem individuálním poměrům postiženého, zejména k jeho věku, povolání, zaměstnání, vzdělání, rodinnému stavu a majetkovým poměrům, k jeho účasti na veřejném společenském životě, postavení v e společnosti, fyzické zdatnosti, tělesné kondici, atp. Jen souhrnným, m hodnocením všech těchto okolností v souvislosti s duševním stavem, zjištěným na základě posudku odborných znalců-lékařů, je možno dospět ke spolehlivému závěru, zda zákonné podmínky zbavení svéprávnosti určité osoby jsou dány či nikoliv. Jen souhrnným hodnocením všech uvedených skutečností a okolností, jejichž úplné a spolehlivé zjištění je prvořadým úkolem socialistického soudu, může soud dospět k správnému závěru, zda v zájmu ochrany osobních či majetkových práv osoby postižené duševní poruchou, popř. k ochraně širšího společenského zájmu, se jeví nutným zbavit ji zcela nebo částečně svéprávnosti. Tento požadavek má zřejmě na zřeteli i právě připravovaná osnova nového obč. zákoníka, která v ustanovení § 10 odst. 2 formuluje zákonné podmínky částečného zbavení svéprávnosti tak, že soud může způsobilost k právním úkonům občana, duševní poruchou postiženého, toliko omezit a rozsah omezení přitom vymezit.

V této věci bylo třeba při posouzení této otázky přihlédnout i k věku A. K., k jeho způsobu rodinného života, majetkovým poměrům a posoudit, zda vzhledem k těmto poměrům A. K., je nebezpečí, že by obstarání běžných záležitostí za nynějšího zdravotního stavu nezvládl.

Tak krajský soud nevěnoval žádnou pozornost klinickému potvrzení, v němž přednosta I. chirurgické kliniky v Brně uvedl, že po celou dobu návratu z koncentračního tábora v Mauthausenu žije s a. K. v permanentním společenském i osobním styku a že ani v poslední době nenabyl dojmu, že by jmenovaný trpěl nějakou vážnější duševní poruchou, kromě lehké zapomětlivosti, která je v souvislosti s kornatěním cév. Krajský soud neprovedl důkaz listinami, které stěžovatel připojil ke svému písemnému podání za 17. 11. 1959. Šlo přitom o potvrzení psychiatrického oddělení ÚVN ve Střešovicích, potvrzení neurologie a psychiatra, primáře Čs. státních lázní v Poděbradech, a konečně o potvrzení přednosta neurologického oddělení fak. polikliniky ÚZV - ÚNV hl. m. Prahy. O těchto listinách se krajský soud ve svém potvrzujícím usnesení zmiňuje jen v tom smyslu, že stěžovatel „různými lékařskými potvrzeními“ dokládá nesprávnost posudku slyšených znalců. Krajský soud své rozhodnutí o stížnosti, jímž napadené usnesení potvrdil, opřel pak o nový, písemně vypracovaný posudek sekundárních lékařů shora uvedené psychiatrické kliniky, kteří čerpali své poznatky z obsahu soudních spisů, ze zprávy ÚVN ve Střešovicích, kde byl A. K. na otevřeném psychiatrickém oddělení hospitalizován od 28. 9. do 14. 11. 1959 a z vlastního vyšetření provedeného ve dnech 18. a 20. 11. 1959 Krajský soud pochybil tím, že pracovníky psychiatrické kliniky jako znalce ani nevyslechl (§ 108 odst. 1, § 110 odst. 1, § 177 odst. 1 a § 285 o. s. ř.) a spokojil se pouhým jejich písemným nálezem a posudkem, ač šlo o nový znalecký posudek, vyžádaný zejména se zřetelem k dalšímu časovému období, které uplynulo od provedení znaleckého důkazu soudem prvého stupně. Tím byl stěžovatel (ale také obv. prokuratura jako navrhovatelka), zbaven možnosti uplatňovat své námítky a výhrady proti obsahu písemného posudku uvedených znalců a k němu se vyjádřit.

S tím také souvisí další pochybení, spočívající v tom, že krajský soud neprovedl nový výslech stěžovatele, jehož duševní stav byl znalci znovu vyšetřen, ač podle § 284 odst. 1 a § 177 odst. 1 o. s.

ř. měl tak učinit. Tento znalecký důkaz byl v tomto stadiu řízení velmi důležitý, a to nejen se zřetelem na přesvědčivost argumentů, obsažených ve stížnosti proti rozhodnutí soudu prvního stupně, nýbrž i vzhledem k některým rozporům a nejasnostem které se v písemném nálezu a posudku znalců vyskytovaly.

Bylo předně třeba podrobný výslech znalců zaměřit na otázku, zda podle jejich názoru lze jednoznačně kladně zodpovědět základní otázku, tj. zda A. K. je ztížen trvalou duševní poruchou ve smyslu § 16 obč. zákona, a tím odstranit pochybnosti, které se v tomto směru vyskytují již v posudku znalců činných již v řízení o zbavení svéprávnosti vedeném u býv. lid. soud civ. v Praze Jde totiž o to, že ani v tomto novém znaleckém posudku není tato základní otázka zodpovězena zcela jednoznačně, na rozdíl od té části posudku, v níž znalci činí jednoznačný právní závěr o částečné neschopnosti A. K. k obstarávání svých záležitostí. Podle znaleckého posudku jde v současné době o zřetelný paranoidní syndrom s kverulantstvím, pseudoneurasthenické potíže a zvýšený sklon k afektům. Tomuto zjištění však do jiné místy odporuje další část posudku, v níž se uvádí, že „dvojí věznění a zejména těžké útrapy v koncentračním táboře, nejistota, zda bude vykonán rozsudek smrti... vedly společně s postupujícím arteriosklerotickým procesem zvláště k zdůraznění paranoidních rysů jeho osobnosti, ačkoliv jinak jeho rozumové schopnosti jsou ještě vzhledem k jeho vysokému věku na velmi dobré úrovni.“ Zde jistě bylo zapotřebí bližšího vysvětlení ze strany znalců.

Bylo rovněž na místě zjistit, zda znalci dostatečně přihlédli k obsahu zprávy psychiatrického oddělení Ústřední vojenské nemocnice, v níž se mimo jiné uvádí, že u A. K. „je dobře zachována mentální sebekontrola, mechanická paměť i bezděčná pozornost“ a že !celkový postřeh, topografická paměť, koncentrace pozornosti, i dynamika verbálně notorická jsou neporušeny.“

Konečně bylo zde plně na místě, aby krajský soud vnesl do otázky kverulantství stěžovatele, zejména když z náletu a posudku znalců vyplývá, že své závěry v tomto směru opírají převážně o projevy, jimiž stěžovatel reaguje na počiny svého podnájemníka a na všechny úřední zákroky (včetně trestního vyšetřování a tohoto řízení o zbavení svéprávnosti), které jsou vlastně jen důsledkem jeho konfliktu s tímto podnájemníkem.

Jde tedy o to, zda je možné považovat A. K. za kverulanta, resp. za člověka s kverulantskými rysy. Pro správné posouzení této otázky nebylo by jistě bez významu zjistit výsledek občanskoprávních sporů, které byly vedeny mezi stěžovatelem a jeho podnájemníkem a vůbec celkový postoj onoho podnájemníka vůči němu. V této souvislosti neměly pozornosti krajského soudu ujít některé přípisy, jimiž se tento podnájemník obracel na soud ve své nájemní věci proti stěžovateli. V tomto směru je zvláště charakteristický jeho dopis, v němž soudu oznamuje, že třiatřicetiletým nepřetržitým užíváním se stala náhle nepoužitelná stará drátěnka v posteli..., že byl nucen koupit okamžitě náhradní drátěnku za 15,- Kčs, kteroužto částku si započítá do nájemného ve výši 40 Kčs, které přísluší A. K. za květen 1959. Příznačný je i obsah jeho dopisu ze dne 26. 6. 1959, který zaslal přímo krajskému soudu, a z něhož vyplývá, že byl o celém průběhu řízení o zbavení svéprávnosti velmi dobře informován. Postoj jmenovaného vůči stěžovateli dobře ilustruje i dopis ze dne 2. 11. 1959, adresovaný státnímu notářství v Praze a týkající se složení nájemného do notářského depozita s odůvodněním, že prý má pochybnosti, zda A. K. jako pronajímatel má způsobilost přijímat nájemné.

Neúplnost řízení o stížnosti je v tom, že krajský soud si nevyžádal spisy býv. lid. soudu civ. v Praze, týkající se sporu mezi stěžovatelem a jeho podnájemníkem, popř. i shora uvedené spisy státního notářství, že nezjišťoval všechny uvedené skutečnosti, popř. neučinil opatření, aby takto řádně doplnil řízení soudu prvního stupně.

Protože soudy nezjistily potřebné okolnosti a věc i nesprávně posoudily vzhledem k tomu, co bylo uvedeno, porušily zákon v ustanovení § 16 obč. zák. v souvislosti s ust. § 1, odst. 2, § 59, § 88 odst. 2 o. s. ř.